

قرنطینه، بحران اقتصادی و افزایش خشونت علیه زنان

تنیده شدن محیط بسته با بیکاری، خشونت خانگی
را فزونی بخشیده است

پانته آ بهرامی

شنبه ۲۳ فروردین ۱۳۹۹ برابر با ۱۱ آوریل ۲۰۲۰

آمار خشونت‌ها علیه زنان در آمریکا در مقایسه با هفته گذشته، دو برابر شده است

دوران قرنطینه می‌تواند بشدت به خشونت خانگی علیه زنان دامن زند. گزارش‌ها از اکثر کشورهای جهان در همین دو ماهه اخیر، نشان از افزایش خشونت خانگی دارد. علل متفاوتی باعث این فزونی است.

عامل نخست، ماندن در محیط دربسته به مدت طولانی است که تنش‌ها، اختلاف‌ها، و تقابل غرورها و اختلاف سلیقه‌ها را افزایش می‌دهد. عامل دوم، نگرانی از وضعیت معشیت، هراس از آینده، بیکاری و ترس از ابتلا به بیماری واگیر است که آن نیز تنش‌های خانوادگی را بیشتر می‌کند. از آنجا که زنان اغلب حلقه ضعیف‌تر حلقه خانواده و جامعه هستند، بیشتر در معرض تعرض جنسی و جسمی قرار می‌گیرند؛ به ویژه در کشورهایی که مردم و زنان از پشتیبانی‌های ویژه از سوی دولت‌ها برخوردار نیستند. خشونت خانگی در زمان قرنطینه چنان شدت یافته

است که به یکی از دغدغه‌ها و اولیتهای جدی سازمان ملل تبدیل شده است. سازمان بهداشت جهانی شایع‌ترین موارد نقض حقوق بشر در دنیا را از آن زنان می‌داند، زیرا از هر سه زن یک نفر مورد خشونت جسمی یا جنسی قرار می‌گیرند. در گزارش سازمان ملل تحت عنوان «پیشرفت زنان جهان»، خطرناک‌ترین مکان برای زنان، خانه آنها اعلام شده است. بیش از نیمی از زنانی که به قتل می‌رسند، توسط اعضای خانواده‌های خود کشته می‌شوند.

افزایش ۳۰ درصدی خشونت خانگی در فرانسه

هفته گذشته پلیس فرانسه از افزایش ۳۲ درصدی خشونت‌های خانگی علیه زنان خبر داد. تاکنون دو زن (در همین پیوند) کشته شده‌اند. این خبر تکان‌دهنده، دولت فرانسه را واداشت که راهکارهایی برای آن جست‌وجو کند. دولت فرانسه ۲۰ هزار شب اتاق در هتل‌های کشور اجاره کرده است تا زنان در دوران قرنطینه بتوانند تحت مراقبت ویژه قرار گیرند. افزون بر آن، مارلن شیابا، وزیر برابری جنسیتی آن کشور، حدود ۲۰ مرکز مشاوره در فروشگاه‌های مواد غذایی ایجاد کرده است تا زنان ضمن خرید بتوانند از آن کمک‌ها استفاده کنند و بتوانند از خود در برابر خشونت‌های خانگی مراقبت کنند.

هشدار درمورد افزایش قتل زنان در ترکیه

در سال ۲۰۱۹ کارزار «به خشونت علیه زنان خاتمه دهیم»، گزارش تکان دهنده‌ای مبنی بر آن که در آن سال ۴۷۴ زن به قتل رسیده‌اند، منتشر کرد. بر مبنای آن گزارش، سه چهارم قربانیان توسط همسران، همسران سابق، برادرها یا مردان خانواده‌شان به قتل رسیده بودند. این رقم در ده سال اخیر در آن کشور بی‌سابقه بوده است. به این دلیل، جانان گوللو، رئیس اتحادیه انجمن‌های زنان ترکیه، ضمن اظهار نگرانی از افزایش خشونت‌ها، می‌گوید: «ترکیه کشوری است که در آن زنان به خاطر تقاضای طلاق به قتل می‌رسند... ما در کشوری زندگی می‌کنیم که در آن مردان وقتی از رئیس خود عصبانی می‌شوند، زنان را مورد ضرب و شتم قرار می‌دهند.» او از دولت خواسته است تا بسته‌های اضطراری اقدام و پیشگیری را برای زنان فراهم کند. البته تاکنون از سوی دولت و نهادهای دولتی حرکتی برای حمایت ویژه از زنان دیده نشده است. در مورد زنان ترکیه باید به دو مورد دیگر نیز اشاره کرد. نخست، زنانی که به علت خشونت، خانه‌ها را ترک کرده‌اند و تنها یا با کودکان‌شان زندگی می‌کنند و به علت شرایط بد اقتصادی و تشدید بیکاری، از پشتیبانی خانواده بی‌بهره‌اند و خود نیز بیکار شده‌اند.

دوم، آن که برخی از مردان زندانی که به علت احتمال تکرار حرکات خشونت‌آمیز، به حکم دادگاه می‌بایست فاصله‌ای را با قربانیان خود حفظ کنند، اکنون به خاطر شرایط فعلی از زندان‌ها آزاد شده‌اند و به خانه‌های خود بازگشته‌اند و این موضوع می‌تواند به افزایش خشونت در زمانی که آنها مجبورند باهم زندگی کنند، دامن بزند.

خشونت و راه‌حل خانه‌های زنان آلمان

مجله «اِمَا» چاپ آلمان، می‌نویسد: «این یک موضوع جدید نیست. از هر چهار مرد، یکی همسرش را کتک می‌زند. حالا در قرنطینه و در دفتری که درخانه دارد، وقت بیشتری برای خشونت دارد. اما جامعه و سیاست در مقابل چه می‌کنند؟» وزیر زنان آن کشور، فرانسیسکا گیفی، همراه با ادارات مرتبط با امور زنان در ۱۶ ایالت تصمیم گرفته‌اند زنان را حمایت کنند و آنها را در هتل‌ها و خانه‌های خالی جای دهند؛ هر چند، قبل از کرونا هم این قبیل مکان‌ها مملو از زنانی بود که به پناه‌گاه نیاز داشتند. وزیر زنان آلمان معتقد است، اکنون جای وقت تلف کردن و موانع بوروکراتیک نیست؛ زنان باید بتوانند خیلی راحت در تماس تلفنی موقعیت خود را توضیح دهند و جایی برای فرار بیابند یا راه‌های غیرمعمول و بوروکراتیک را تجربه کنند. تجربه نشان داده است که در محیط‌های تنگ، خشونت مردانه افزایش می‌یابد. ۱۲۲ زن تنها در سال ۲۰۱۹ به قتل رسیده‌اند.

در همین چند ماه اول امسال، ۵۱ نفر در آلمان به دست همسران یا همسران سابق خود کشته شده‌اند؛ هر روز یک زن. در چنین شرایطی، «خانه‌های زنان» آلمان به کمبود امکانات مالی دچارند. «مرکز اطلاعات خانه‌های زنان»، می‌گوید: «ما مشکلات زیادی داریم، زیرا بسیاری از خانه‌های زنان به دلیل کمبود جا افراد جدید را نمی‌پذیرند.» حتی قبل از شیوع کرونا، سال گذشته خانه زنان در شهر بن به ۴۴۲ زن به خاطر نبود جا پاسخ منفی داده است. ایفا رایسه که ۳۵ سال تجربه فعالیت در خانه‌های زنان دارد، معتقد است که احتمالاً بسیاری از زنان به علت هراس از واگیری کرونا به خانه‌های زنان نمی‌آیند. وقتی مردان تمام مدت در خانه هستند، اوضاع خراب‌تر است و زنان باید بین کتک خوردن و آلودگی به ویروس یکی را انتخاب کنند. اما خبر خوش این است که وزیر زنان، استفاده از هتل‌ها را پیشنهاد داده است و یک هتل‌دار در تماس تلفنی با خانه زنان در شهر بن، گفته است حالا که اتاق‌ها خالی است، حاضر است هتل را در اختیار زنانی بگذارد که مورد خشونت قرار گرفته‌اند.

افزایش اختلافات خانوادگی در دوران قرنطینه در ایران

آمار اختلاف زوجها در ایران در دوران قرنطینه سه برابر شده است. این خبر را بهزاد وحیدنیا، مدیر کل مشاوره و امور روانشناختی بهزیستی ایران اعلام کرده است. در دوران شیوع همه‌گیری بیماری کووید ۱۹، میزان تلفن‌های روزانه زنان به این مرکز از حدود ۱۵۰۰ به چهارهزار تماس افزایش یافته است که نشان از شدت‌گیری مشکلات خانوادگی دارد. فراموش نکنیم که در ایران، همه کسانی که مورد خشونت قرار می‌گیرند، وضعیت خود را گزارش نمی‌دهند. افزون بر آن، حتی قبل از کرونا نیز بحران اقتصادی، بیکاری و مشکل معیشت روزانه وجود داشته است و شرایط فعلی، می‌تواند زنان را بسیار آسیب‌پذیرتر کند، زیرا از نظر اقتصادی به همسران یا خانواده وابسته هستند. بحران‌های مالی و اقتصادی، همان گونه که در ۲۰۰۸ شاهد آن بودیم، خشونت علیه زنان را افزایش می‌دهد و حالا در وضعیت قرنطینه، تهدیدها و خشونت‌ها علیه زنان به‌شدت تشدید شده است.

دوبرابر شدن خشونت‌های خانگی در آمریکا

بنا بر آمار «زنان مورد خشونت قرار گرفته» که در پورتلند منتشر می‌شود، آمار خشونت‌ها علیه زنان در آمریکا در مقایسه با هفته گذشته، دو برابر شده است. در گزارشی که دکتر «اریکا فراسر» از دوران قرنطینه منتشر کرده است، از تشدید رفتار خشونت‌آمیز در برابر کارگران جنسی در شهر سیاتل، مرکز ایالت واشنگتن، از زمان شیوع کرونا خبر داده است.

سه برابر شدن خشونت‌های خانگی در چین

بنا بر گزارش ون فاو، بنیان‌گذار یک سازمان غیرانتفاعی علیه خشونت خانگی در چین، در ماه فوریه خشونت‌های خانگی که از سوی زنان گزارش شده است، درمقایسه با سال گذشته سه برابر شده است. بر اساس این گزارش‌ها، ۹۰ درصد این خشونت‌ها به دوران قرنطینه برمی‌گردد. در ایالت هوبی، به پاسگاه پلیس در فوریه ۲۰۱۹ حدود ۴۷ گزارش داده شده است، در حالی که آمار فوریه امسال ۱۶۲ مورد بوده است. این تفاوت، دقیقاً حاکی از سه برابر شدن موارد خشونت است. افزون بر آن، آکس ویشنوسکی، مسئول بخشی فمینیستی بنیاد روزا لوکزامبرگ، معتقد است که این افزایش نه فقط به خاطر قرنطینه، بلکه به علت وضعیت بد اقتصادی، کنترل شدید دولتی، و نیز عدم امکان مسافرت و

اجبار به ماندن در خانه رخ می‌دهد. وضعیت نابسامان اقتصادی که در بحران اقتصادی ۲۰۰۸ رخ داد، نیز میزان خشونت‌های خانگی را بالا برد. بنا بر گزارش «یوکید»، برخی از خانه‌های زنان در این کشور به بی‌خانمان‌ها واگذار شده است. پس از برچیدن قرنطینه در چین که هفته گذشته رخ داد، شمار زوج‌های متقاضی طلاق نیز به شدت افزایش یافته است.